

Kazimierz Kaeppele

Naczelna Rada Adwokacka

Palestra 27/12(312), 99-104

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

rewizji wymagający usunięcia tego braku (art. 130 i 372 k.p.c.). Wydaje się, że brak podstawy rewizji uniemożliwia nadanie biegu rewizji.

Pewien niedosyt pozostawia omawiane przez autora zagadnienie wniosku rewizyjnego. Chodzi w szczególności o to, czy brak wniosku stanowi przeszkodę do rozpoznania rewizji. Na to pytanie recenzowana praca odpowiedzi nie udziela. Wydaje się, iż brak wniosku stanowi jednak przeszkodę w nadaniu biegu rewizji. Wniosek rewizyjny bowiem z jednej strony wskazuje na to, jakiej treści orzeczenie wydać ma sąd rewizyjny, a z drugiej strony zakreśla granice zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji (ta część orzeczenia, która nie jest objęta wnioskiem, uprawomocnia się). Oczywiście nie chodzi tu o sprawy, w których sąd nie jest związany granicami rewizji.

W ostatnim, siódmym rozdziale omawiane jest badanie przesłanek dopuszczalności rewizji. Autor trafnie uznaje, że wszystkie wymagania formalne rewizji należy traktować jednakowo. Podkreśla przy tym, że nie obowiązuje tu ustawowy termin tygodniowy do usunięcia braków rewizji (art. 130), lecz tylko termin sądowy, tj. wyznaczony przez przewodniczącego, który to termin może być dłuższy, a nawet ulec dalszemu przedłużeniu na uzasadniony wniosek strony (art. 165 k.p.c.).

Następstwem niezpełnienia braków rewizji (zarówno formalnych przewidzianych w art. 130 § 1 k.p.c., jak i szczególnych wymagań rewizji zawartych w art. 370 k.p.c.) jest odrzucenie rewizji. Jest to rzecz bardzo istotna. W odniesieniu bowiem do rewizji nie mają zastosowania §§ 2—4 art. 130 k.p.c. Dlatego też następstwem niezpełnienia braków rewizji będzie zawsze jej odrzucenie, a nie zwrot.

Konkludując — stwierdzić trzeba, że recenzowana praca wnosi szereg oryginalnych rozwiązań. Jej przejrzystość i przekonująca argumentacja czyni ją szczególnie przydatną w praktyce wymiaru sprawiedliwości.

Andrzej Zieliński

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A. SPRAWOZDANIE

**z posiedzenia Naczelnej Rady Adwokackiej odbytego
w dniu 11 października 1983 r.**

Krajowy Zjazd Adwokatury, który obradował w dniach 1—3 października 1983 r., dokonał wyboru: prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, prezesa Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, przewodniczącego Wyższej Komisji Rewizyjnej, adwokatów nie będących dziekanami a wchodzących w skład Naczelnej Rady Adwokackiej, członków (i ich zastępców) Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i Wyższej Komisji Rewizyjnej.

Na powyższe stanowiska i funkcje, jak już podaliśmy w poprzednim numerze, zostali wybrani:

adw. **Maria Budzanowska** — jako prezes Naczelnej Rady Adwokackiej,

adw. **Witold Ferfet** — jako prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

adw. Franciszek Sadurski — jako przewodniczący Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

Wybrani zostali następujący adwokaci nie będący dziekanami a wchodzący w skład Naczelnej Rady Adwokackiej:

Witold Bayer (Warszawa), Maciej Bednarkiewicz (Warszawa), Jerzy Biejat (Warszawa), Waclaw Błoński (Radom), prof. dr Kazimierz Buchała (Kraków), Wojciech Dereziński (Gdańsk), Lucjan Gluza (Warszawa), Karol Głogowski (Łódź), Józef Kuczyński (Warszawa), dr Kazimierz Łojewski (Warszawa), dr Roman Łyczywek (Szczecin), Zbigniew Maciejewski (Łódź), Olgierd Międzybłocki (Kielce), Andrzej Marcinkowski (Poznań), Mirosław Olczyk (Łódź), Jerzy Ostafil (Kraków), Katarzyna Piasecka-Strużak (Wrocław), Halina Piekarska (Warszawa), Lesław Runge (Poznań), Ferdynand Rymarz (Lublin), Władysław Siła-Nowicki (Warszawa), dr Eugeniusz Sindlewski (Łódź), Leon Taylor (Poznań), Włodzimierz Wielgus (Katowice).

Natomiast jako członkowie Wyższej Komisji Rewizyjnej wybrani zostali adwokaci:

Tomasz Bartczak, Andrzej Bąkowski, Anna Bogucka-Skowrońska, Jan Ciećwierz, Jan Czerwiakowski, Mieczysław Frelich, Andrzej Grabiński, Aranka Kiszyna, Mieczysław Korczak, Andrzej Kozanecki, Elżbieta Kumaniecka, Lech Mazur, Kazimierz Ostrowski, Bohdan Oziemski, Stanisław Parys, Jan Pietrusiński, Jan Sajdak, Tadeusz Sarnowski, Tadeusz Skowron, Tadeusz Szczerbic, Anatoliusz Walicki, Andrzej Woźnicki, Zdzisław Węgliński oraz jako ich zastępcy — adwokaci: Wojciech Czech, Wiesław Uptas i Krzysztof Zawadzki.

Natomiast jako członkowie Wyższej Komisji Rewizyjnej wybrani zostali adwokaci: Zygmunt Bajon, Benedykt Banaszak (zast.), Zbigniew Czerski, Marian Kilkowski, Jerzy Kosicki, Mieczysław Pucki, Jan Zawartka (zast.).

Naczelna Rada Adwokacka (tworzą ją, jak wiadomo, prezes NRA i wybrani przez Krajowy Zjazd Adwokatury adwokaci w liczbie odpowiadającej liczbie dziekanów okręgowych rad adwokackich oraz dziekani okręgowych rad adwokackich — art. 57 p.o.a.) zebrała się w dniu 11 października 1983 r. w celu dokonania wyboru dwóch wiceprezesów, sekretarza i jego zastępcy, skarbnika i rzecznika dyscyplinarnego.

Osoby, które zostaną wybrane z grona Naczelnej Rady Adwokackiej do pełnienia tych funkcji, oraz wybrani ponadto dwaj adwokaci będą stanowić — łącznie z wybranym na Krajowym Zjeździe prezesem — Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej.

Prezes NRA adw. Maria Budzanowska, która przewodniczyła posiedzeniu, podkreśliła, że podstawowym jej obowiązkiem jako prezesa będzie spełnienie razem z Naczelną Radą funkcji strażnika wykonania uchwały Krajowego Zjazdu Adwokatury. Uchwała ta, nadając ogólny w swych założeniach kierunek działalności samorządowej, musi jednocześnie wytyczać kadencyjne działania samorządu.

Już dzisiaj, jeszcze przed uchwaleniem szczegółowego programu kadencyjnego, można z uchwały Zjazdu wyprowadzić podstawowe wnioski. Chodzi tu mianowicie o obowiązek wykonywania w pełnym zakresie funkcji publicznoprawnych przypisanych adwokaturze przepisami nowej ustawy, a szczególnie jeśli chodzi o współdziałanie adwokatury w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa. Te nowe obowiązki, łącznie z nie mniej ważną działal-

nością wewnątrzsamorządową, będą wymagały zgodnego działania organów samorządu wszystkich szczebli — od zespołów adwokackich poczynając. Działalność samorządowa w obecnej kadencji powinna być kontynuacją tego wszystkiego, co jest trwałym dorobkiem adwokatury.

Naczelna Rada Adwokacka dokonała następnie wyboru ze swego grona członków Prezydium. Pełny skład Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej przedstawia się następująco:

Prezes NRA — adw. **Maria Budzanowska**

Wiceprezes NRA — adw. **Jerzy Biejał**

Wiceprezes NRA — adw. dr **Kazimierz Łojewski**

Sekretarz NRA — adw. **Halina Piekarska**

Zast. Sekretarza NRA — adw. **Lesław Runge**

Skarbnik NRA — adw. **Józef Kuczyński**

Rzecznik Dyscyplinarny NRA — adw. **Lucjan Gluza**

Członek Prezydium — adw. **Witold Bayer**

Członek Prezydium — adw. prof. dr hab. **Kazimierz Buchała**

Ponadto Naczelna Rada Adwokacka wyznaczyła zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego NRA. Zastępcami tymi zostali adwokaci:

Alicja Borowa, Antoni Cengel, Józef Jachimczak, Zdzisław Kamiński, Jan Krawczyk, Tadeusz Krzemiński, Józef Maciejko, Józef Markuszewski, Marek Sowiński, Władysław Sutkowski, Tadeusz Targoński, Wojciech Toczyski.

Spośród spraw bieżących szczególną uwagę poświęcono sprawie opracowania programu kadencyjnego, który stanie się przedmiotem obrad następnego posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej. Dla przygotowania projektu tego programu powołano zespoły problemowe. Zespoły te wejdą w skład komisji, które zostaną powołane przez Naczelną Radę Adwokacką (§ 6 reg. działania organów adwokatury).

adw. Kazimierz Kaeppele

B. Z PRAC PREZYDIUM NRA

1.

Opinia Prezydium NRA w sprawie ustawy paszportowej

Prezydium NRA przyjęło na posiedzeniu w dniu 24.X.1983 r. opracowaną przez wiceprezesa NRA Kazimierza Łojewskiego opinię w sprawie projektu ustawy o paszportach i zdecydowało przesłać ją do Sejmu PRL, proponując m.in. uściślenie zapisu co do możliwości zastępstwa adwokackiego oraz co do dalszych ograniczeń odmowy wydania paszportu.

2.

Odrzucenie przez Naczelny Sąd Administracyjny skargi Zespołu Adwokackiego w O. na decyzję Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie wpisu na listę członków tegoż Zespołu

Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznał w dniu 29 września 1983 r. na posiedzeniu niejawnym sprawę skargi Zespołu Adwokackiego w O. na decyzję Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 9 czerwca 1983 r. w sprawie wpisu adw. S.P. jako członka Zespołu Adwokackiego w O. i po rozpatrzeniu sprawy postanowił:

skargę odrzucić.

Wydane przez NSA postanowienie miało następujące uzasadnienie:

I. Sprawy o przyjmowanie nowych członków do zespołu adwokackiego nie należą do kategorii spraw, o których mowa w art. 196 § 2 i § 3 k.p.a., jako podlegających właściwości Naczelnego Sądu Administracyjnego.

II. W sprawach przyjmowania nowych członków do zespołu adwokackiego orzekają właściwe zespoły adwokackie (por. art. 31 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze, Dz. U. Nr 16, poz. 124), przy czym od uchwały zebrania zespołu przysługuje osobie ubiegającej się o przyjęcie w poczet członków zespołu odwołanie do okręgowej rady adwokackiej (por. art. 32 ust. 1 i 2 tej ustawy). Organem nadzorczym jest Naczelna Rada Adwokacka, która uprawniona jest m.in. do uchylania sprzecznych z prawem uchwał okręgowych rad adwokackich (por. art. 58 i 66 wyżej wymienionej ustawy). Kodeks postępowania administracyjnego nie przewiduje możliwości zaskarżenia przez organ orzekający w sprawie jako organ I (lub II) instancji decyzji organu nadzorczego (por. m.in. art. 197 w związku z art. 28 k.p.a. oraz art. 3 § 3 pkt 1 k.p.a.).

III. Z wyżej wskazanych względów, stosownie do art. 204 § 1 k.p.a., skargę należało odrzucić, jako niedopuszczalną przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.

Jak wiadomo, orzeczenia NSA są ostateczne w toku instancji i nie podlegają dalszemu zaskarżeniu.

3.

Uchylenie wobec adwokata ograniczenia z art. 19 ust. 1 pkt 1 prawa o adwokaturze

Adwokat wpisany na listę adwokatów nie może być członkiem zespołu adwokackiego m.in. dlatego, że pozostaje w stosunku pracy (np. jest zatrudniony w obsłudze prawnej jednostki gospodarki społecznej). W związku z tym wyłoniła się kwestia, czy po wygaśnięciu stosunku pracy zainteresowany adwokat jest obowiązany uzyskać formalnie uchylenie przez okręgową radę adwokacką ograniczenia z art. 19 ust. 1 pkt 1.

Rozpatrując sprawę adw. Z.P., Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej na posiedzeniu w dniu 19 września 1983 r. uznało, że brak jest podstaw prawnych do podejmowania przez ORA uchwały w sprawie uchylenia ograniczenia zawartego w art. 19 ust. 1 pkt 1 p.o.a., skoro ograniczenie to ustaje z mocy prawa z chwilą ustąpienia przyczyn je powodujących. Rozpatrując omawianą sprawę Prezydium NRA działało na zasadzie art. 58 pkt 3 p.o.a. i rozstrzygnęło ją precedensowo.

4.

Decyzja Ministra Sprawiedliwości w sprawie wykonywania zawodu adwokata indywidualnie

Minister Sprawiedliwości wydał w dniu 27 września 1983 r. decyzję na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy — Prawo o adwokaturze o wyrażeniu zgody na wykonywanie

przez adw. Tadeusza Lustyka zawodu adwokata indywidualnie w Międzyrzecu Podlaskim, uwzględniając w tej mierze wniosek Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 26 maja 1983 r.

Jak zaznaczyło Ministerstwo Sprawiedliwości, uzasadnione stanowisko Prezydium NRA zostało podyktowane decyzjami Zespołu Adwokackiego Nr 1 w Białej Podlaskiej i Okręgowej Rady Adwokackiej w Siedlcach, które mimo kilkakrotnych starań zainteresowanego adwokata uniemożliwiały mu podjęcie wykonywania zawodu adwokata. Wniosek Prezydium NRA w tej sprawie zasługuje zatem na uwzględnienie, skoro jednak w Białej Podlaskiej działa Zespół Adwokacki i liczba jego członków dostatecznie zapewnia pomoc prawną ludności na tym terenie, to nie ma podstaw do wskazania tej miejscowości do wykonywania zawodu indywidualnie. Zainteresowany adwokat pismem z dn. 5.IX.1983 r. wskazał jako miejscowość do wykonywania zawodu indywidualnie Międzyrzec Podlaski, dzięki czemu możliwe stało się pozytywne załatwienie wniosku Prezydium NRA. We wskazanej miejscowości, gdzie poprzednio miał siedzibę Sąd — Wydział zamiejscowy, jest zapotrzebowanie na pomoc prawną, którą może zapewnić adwokat wykonujący zawód indywidualnie.

5.

Tryb postępowania w sprawie ustalania planu rozmieszczenia zespołów adwokackich, adwokatów i aplikantów adwokackich

Zespół Adwokacki w B. zakwestionował uchwałę Okręgowej Rady Adwokackiej w O. ustalającej liczbę etatów w poszczególnych zespołach i zgłosił wniosek o uchylenie tej uchwały.

Prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 27 lipca 1983 r. uznało, że brak jest podstaw do uchylenia na podstawie art. 60 ustawy—Prawo o adwokaturze wymienionej uchwały ORA w O., uzasadniając następująco swoje stanowisko:

Prawo o adwokaturze w zakresie rozmieszczenia zespołów adwokackich, adwokatów i aplikantów adwokackich nakłada obowiązek na:

- 1) Naczelną Radę Adwokacką — do ustalania planu rozmieszczenia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości (art. 58 ust. 1 pkt 7),
- 2) zgromadzenia izb adwokackich — do określenia potrzeb co do rozmieszczenia zespołów adwokackich, adwokatów i aplikantów adwokackich na obszarze działania izb.

W normalnym toku funkcjonowania formowanie planu powinno być poprzedzone określeniem potrzeb w zakresie pomocy prawnej na obszarze poszczególnych izb adwokackich. Przy określaniu tej potrzeby powinny być uwzględnione m.in. następujące czynniki: liczba mieszkańców, rejonizacja sądów i liczba sędziów, wielkość wpływu spraw do sądów, wielkość wpływu spraw do zespołów i liczba spraw na jednego adwokata, obrót zespołu i wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Określenie potrzeb w izbach obejmujących obszar kilku województw następuje oddzielnie dla każdego z nich i leży w wyłącznej kompetencji zgromadzenia izby, zapada zaś w drodze podjętej przez nie uchwały. Na podstawie uchwał zgromadzeń izb NRA przygotowuje plan rozmieszczenia w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości. Plan ten jest — po uchwaleniu przez NRA — wiążący dla wszystkich organów samorządu adwokackiego oraz współpracujących z nim organów państwowych. Tematyka planu obejmuje ustalenia co do liczby zespołów adwokackich, adwokatów i aplikantów adwokackich w rozdzielniku izbowym. Zadaniem okręgowych rad adwokac-

kich jest — na podstawie art. 44 p.o.a. — określenie liczby etatów w poszczególnych zespołach. Jest oczywiste, że powinno to nastąpić po zasięgnięciu opinii każdego zespołu adwokackiego z terenu danej izby.

s.m.

Z PRAC OŚRODKA BADAWCZEGO ADWOKATURY

W SPRAWIE ZGŁASZANIA KANDYDATÓW DO NAGRÓD NRA

W pierwszym półroczu 1984 r. rozpatrywana będzie sprawa przyznania przez Prezydium NRA następujących nagród:

- 1) nagrody imienia adw. Stanisława Garlickiego za najlepsze opracowania z zakresu prawa cywilnego lub procedury cywilnej, opublikowane w latach 1978—1983 (regulamin ogłoszony w „Palestrze” nr 11 z 1976, str. 75);
- 2) nagrody za najlepszą opublikowaną w latach 1978—1983 pracę dotyczącą dziejów adwokatury polskiej (warunki przyznawania nagrody ogłoszone w „Palestrze” z 1974, nr 4, str. 107 i nr 12, str. 144—145).

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej prosi wszystkie Okręgowe Rady Adwokackie oraz osoby zainteresowane o zgłaszanie kandydatur do powyższych nagród w terminie **do dnia 31 marca 1984 roku** pod adresem:

Naczelna Rada Adwokacka — Ośrodek Badawczy Adwokatury
Al. Ujazdowskie nr 49, 00-536 Warszawa.

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO

GŁOSA

**do wyroku Sądu Najwyższego
z dnia 28 maja 1982 r.
IV PR 37/82**

Teza powyższego wyroku ma brzmienie następujące:

Decyzja Urzędu Patentowego PRL o udzieleniu prawa ochronnego na pracowniczy wzór użytkowy wiąże sąd rozpoznający spór o autorstwo wymienionego wzoru co do tego, że jest on nowym i użytecznym rozwiązaniem w rozumieniu art. 73 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości

(Dz. U. Nr 43, poz. 272). W sporze o autorstwo wzoru użytkowego, na który udzielono prawa ochronnego, na stronie powodowej spoczywa obowiązek wykazania, że jest współtwórcą lub wyłącznym twórcą tego wzoru, a nie takiego samego lub podobnego rozwiązania o charakterze technicznym.*

* Patrz: OSNCP 1982, nr 11—12, poz. 184.